

Una mostra nega la imatge del navegant com a conqueridor i com a colonitzador

Colom, Marco Polo d'Amèrica

La cultura dels taïnos és al centre d'aquesta exposició sobre Colom ■ CLICK ART FOTO

Lara Bonilla
GIRONA

Descobridor i no colonitzador. Aquest és el Colom que dona a conèixer i reivindica l'exposició *Colom i els taïnos*, que es pot visitar a Girona. El muntatge convida a contemplar la figura de Colom no com l'inici d'un fenomen de conquesta i colonització sinó com un descobridor, de la mateixa manera que mirem la figura del venecià Marco Polo, en qui l'almirall va trobar un reflex.

Colom i els taïnos és la primera exposició que es fa per commemorar els 500 anys de la mort, que se celebren el 2006. La mostra explica, per una part, què va trobar Colom en el seu primer viatge i, per l'altra, resalta les particularitats d'una de les societats més

evolucionades que va trobar en el seu primer viatge al Nou Món: la taïna. Quan Colom va descobrir els taïnos l'any 1492 a l'illa Hispaniola, els va descriure en el seu diari com "gent d'amor i sense cobdícia i s'avenen a tot". "Els estimen el proïsme com a si mateixos, i tenen la parla més dolça i mansa, i sempre amb un somriure". De la llengua dels taïnos, el castellà ha incorporat paraules com *canoa*, *barbacoa*, *tabaco* i *callo*.

La mostra recull 70 peces que ajuden a conèixer la vida quotidiana taïna, la seva religió i l'empremta lingüística que van deixar. Hi ha documents de gran valor històric, com el primer mapa del Nou Món i una rèplica del llibre de Marco Polo anotat per Cristòfor Colom, pintures, arquetes,

segells, ornaments, atuells, destrals, gravats i elements relacionats amb la religió dels taïnos. La història s'ha reescrit amb els textos dels cronistes, com les notes dels diaris de Colom, la crònica del jerònim català Fra Ramon Pané i l'obra de Fra Bartolomé de las Casas.

La comissària Araceli Sánchez Garrido destaca la importància de fer conèixer "l'entorn històric que va envoltar l'empresa colombina, la cartografia, els instruments científics i la situació política de finals del segle XV", així com "mostrar la cultura material dels antics habitants d'aquestes terres, reconstruint les seves formes de vida". ■

*
Colom i els taïnos.
LA FONTANA D'OR. GIRONA
FINS AL 29 DE GENER

Cultura
en breu

PATRIMONI Cultura convertirà la Seu Vella en un museu l'any 2007

La Seu Vella de Lleida es convertirà en un museu l'any 2007, coincidint amb el 300 aniversari del seu tancament com a catedral i conversió en caserna militar. El govern va anunciar ahir una nova anualitat de 2 milions d'euros per completar-ne la restauració, així com per al projecte de museïtzació i senyalització, que executarà el Museu d'Història de Catalunya i experts lleidatans, informa Joan Tort.

DONACIÓ Barcelona rep un retrat funerari romà de marbre blanc

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona ha rebut un retrat funerari de marbre blanc de Luni Carrara procedent de la muralla romana, fet en un taller d'escultura local. Va ser trobat casualment el 1849 arran de la construcció d'una casa. La peça va ser redescoberta el 1962 pels germans Aragó Cabañas.

L'IVAM mostra Ignasi Pinazo

La modernitat del pintor valencià Ignasi Pinazo impregna l'IVAM

Ester Pinter
VALÈNCIA

El 2006 farà 90 anys de la mort d'Ignasi Pinazo, un dels pintors valencians més destacats però que ha transcendit poc a l'exterior perquè va optar per quedar-se a Godella (l'Horta), mentre el seu coetani i paisà Joaquim Sorolla, desplaçat a fora, li feia ombra.

Aprofitant l'aniversari, l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) remenarà entre els seus fons i dedicarà el 2006 tres exposicions a aquest artista considerat un dels pioners en la modernització de la pintura espanyola.

La primera de les mostres, *Ignasi Pinazo (1849-1916). Els inicis de la pintura moderna*, s'acaba d'obrir i se centra en els re-

trats, els nus i la pintura decorativa de Pinazo, "unes facetes fonamentals de la seva trajectòria però relativament desateses", al parer del comissari de la mostra, Javier Pérez Rojas, que sosté que Sorolla no es pot explicar sense Pinazo, mentre que Pinazo no necessita Sorolla per ser entès.

La selecció reuneix un total de 55 obres, moltes de les quals poc conegudes, entre llenços, dibuixos i petites taules. Només 5 provenen de la col·lecció de l'IVAM, que compta amb 500 obres del pintor de Godella.

La directora del museu, Consuelo Ciscar, especifica que Pinazo va ser l'artista modernista valencià de qui va sorgir tota la lluminositat levantina que revolucionaria la pintura contemporània. ■

*
Ignasi Pinazo (1849-1916). Els inicis de la pintura moderna
IVAM. VALÈNCIA
FINS AL 19 DE MARÇ DEL 2006

SENECA

Discapacitat intel·lectual i envelliment

Envelliment i discapacitat intel·lectual

Fa dècades, les condicions de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual, els condueixen a una mort prematura. Les expectatives de vida adulta eren nul·les, però aquesta realitat ha canviat notablement en els últims 50 anys. L'augment general del nivell de vida ha contribuït a augmentar l'esperança de vida d'aquest col·lectiu, permetent que arribin a l'edat adulta. Per exemple, a Catalunya, el 10 % de les persones amb discapacitat són persones majors de 50 anys. Aquesta realitat, ja està generant dificultats en els serveis que els atenen, en les famílies i en els propis usuaris. Són problemes la solució dels quals planteja un repte a les persones implicades en la seva atenció ja que seran d'una magnitud considerable en les properes dècades.

L'estudi SENECA

L'estudi SENECA (SENilitat i Endarreriment Mental a Catalunya) és un estudi pilot a Catalunya, promogut per la Federació APPS - Federació Catalana Pro Persones amb Retard Mental - membre de la Confederació Nacional (FEAPS), que reuneix a un ampli col·lectiu d'entitats i associacions que atenen a persones amb discapacitat intel·lectual. Ho realitzen investigadors de la AEECRM (Associació Espanyola per a l'Estudi Científic del Retard Mental). La Fundació Vodafone participa en el seu finançament i, a més, el projecte compta amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya a través de la Conselleria de Benestar i Família i del Servei Català de la Salut.

Es tracta d'un estudi longitudinal, de cinc anys de durada en el qual es comparen dues cohorts - una major de 40 anys (N=290) i l'altra menor de 40 anys (N=95)-, amb retard mental lleu i moderat per a quantificar i comparar les necessitats assistencials i socials d'ambdues. El Dr. Ramon Novell, President de l'Associació Espanyola de Professionals en Discapacitat Intel·lectual, dirigeix l'estudi. La població que participa en l'estudi procedeix de 26 Centres de Catalunya federats a APPS.

Potenciar viure amb independència, qualitat de vida, interacció i integració social

El caràcter operatiu de l'estudi, precisament radica en el compromís de revertir sobre el col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual en forma de propostes d'intervenció que vertebrin les noves polítiques assistencials.

Es pretén incidir en la millora de la gestió dels mitjans que es destinen a aquest col·lectiu i els suports per a una millor independència, interrelació amb la societat, integració i qualitat de vida. Aquesta racionalització és necessària, però també ho és avançar en la definició i execució d'altres polítiques. El desenvolupament d'estudis com el SENECA és un pas més, un estímul per a tots els quals viuen de prop aquesta problemàtica i una ocasió per a sensibilitzar a la societat sobre les necessitats d'assegurar-los un futur més autònom i solidari.

Federació Catalana Pro Persones amb Retard Mental - APPS

CONCERT DE NADAL

JORDI SAVALL A BARCELONA

Fundació Centre Internacional de Música Antiga

La Capella Reial de Catalunya

GENERALITAT DE CATALUNYA

Basílica de Santa Maria del Mar

DIJOUS, 22 de desembre 2005 a les 21.00 h

Les Músiques del Temps del Tirant lo Blanc

La Capella Reial de Catalunya - HESPÈRION XXI - Jordi Savall

Venda d'entrades: TEL-ENTRADA 902 10 12 12 Caixa de Catalunya i al lloc dels concerts 1 hora abans de començar

Informació: info@fundaciocima.org tel. 93 594 47 60